

Iskola és demokrácia

Ezen a címen rendezett előadás tagjai számára a tanárok és tanítók szegedi szakszervezete. Helyes-e a jelszó: „az iskolában nincs helye politikának”? A politikai kérdések a magyar nép, a nemzet nagy problémái. „Nem politizálni” — ez is politika, és pedig struccpolitika. „A tanár tanítson, ne politizáljon!” — igen, de mit tanítson, milyen szellemben tanítson? „A katona harcoljon, ne politizáljon!” Rendben van, a katona löjjön — de kire löjjön?, mert nem mind egy, hogy például Ujvidék békes lakosai ellen fog-e fegyvert vagy a haza ellenségei, a német fasiszták és a nyilasok ellen. Ki döntse el ezeket a kérdéseket, ha a magyar ifjúság, a magyar értelmiség és a tömegek nagy része „nem politizál”? Hiába „nem törődünk a politikával”, a politika törődik velünk: eljön hozzánk, elér bennünket, kivieszi szánkból a kenyereket, leveit rólunk a ruhát, rombadönti a házainkat, tonnás bombákat szór a városainkra, felrobbantja hidainkat, idegen érdekekért viszi harcba és pusztítja el fiainkat és testvéreinket. Uj, demokratikus Magyarország a jelszó. Mit jelent ez? A magyar nép, a magyar nemzet a saját kezébe veszi a saját sorsának intézését. A demokrácia jelszava azonban üres jelszó marad, ha a nemzet fiai tájékozatlanok és közömbösek a nemzet közös, nagy kérdéseivel szemben. A magyar értelmiségnek és a magyar ifjúságnak elől kell járnia a haladásért, a magyar újjászületésért, a nemzet szabadságáért és függetlenségéért folytatott harcban. A tanítók és tanárok feladata: felvilágosítani, felrázni, politikai öntudatra ébreszteni az ifjúságot. Tudja, érezze a magyar ifjúság, hogy ő is, része a nemzetnek, hogy köze van ahhoz, hogy felelős azért, ami az országban és az országgal történik.

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekről beszélt Pikler György, a szabad szakszervezetek megbízott előadója. Többek között az ifjúság által életrehívott demokratikus szellemű „Anti-fasiszta Diákegyesület”-ről is volt szó. Az ifjúságnak, már a középiskolai diákságnak is, meg kell tanulnia egyesületi munkát folytatni, szervezeti életet élni. Olyan szervezetekbe kell tömő-

rúlnie, amelyeknek vezetése a saját kezében van.

Az előadást vita követte. Az első fejszóaló dr. Becker Venedel tankerületi főigazgató, az elmondottak értelmében beszélt. Sajnos, a többi hozzászólásokból azt kellett megállapítanunk, hogy a szegedi tanárok és tanítók még nem tették egészen maguké a szabadság és a demokrácia gondolatát. „Az iskolai rendtartás nem endedi meg a tanuló ifjúság számára a politizálást.” — „Veszélyes dolog a szabadság a diákok kezében. Hátha majd magyar- és keresztényellenes eszmék is férkőznek az ifjúság lelkéhez?” — „A szeretet szellemében kell nevelni és tanítani, úgy mint eddig.”

„A szeretet szellemében...” De nem üres, hangeztes frázis-e a szeretet jelszava, ha nem tesszük hozzá, hogy kit szeressünk, hogy ki, vagy kik felé forduljunk a szeretetünkkel?

A gyilkosokat is lehet sajnálni és szeretni, a mártirokat is. A minap az egyik szegedi iskolában a tanár a németekről beszélt. Milyen szerencsétlenek, sajnálatraméltóak a németek! Az angolszászok hogyan lövik, bombázzák, pusztítják őket. Nem lett volna helyesebb a szeretet, a sajnálkozás szellemében a németek által legyilkolt huszmillió orosz civil halottról beszélni? Vagy például rólunk, magyarokról, akiket szintén bombáztak és pusztítottak, akik szintén átérték és átéljük a háború borzalmait a „szegény” németek jóvoltából?

És vajjon miért nem merültek fel az iskolai rendtartással, a szabadsággal, a magyar- és keresztényellenes eszmékkel kapcsolatos aggályok a Leventében folytatott politikai üléssel, a Turulban és az Anti-bolsevista Diákegyesületben terjesztett magyar- és keresztényellenes hazugságokkal szemben? Erre is megkaptuk a választ: „Amit akkor tettünk, arra kényszerítettek bennünket. Felsőbb utasítás volt rá.”

Nem eggyel több ok-e ez arra, hogy most, — legalább most — végre nyíltan beszéljünk az ifjúsággal, hogy kiálljunk és bevalljuk, amit vétettünk ellene, hogy leleplezzük a hazugságokat, amelyeket a mi bűnünk folytán, vagy legjobb esetben a mi hallgatólagos hozzájárulásunkkal az iskolában magába szívott?

A munkácsi szerb egyház az orosz egyházhoz való csatolását kérte Moszkvában

Moszkva, dec 15. December hó 7-én Munkácsról a görögkeleti papság küldöttsége Teofán Triol vezetésével Moszkvába utazott.

A küldöttséget a Moszkvai pályaudvaron nagy ünnepséggel fogadták. Teofán Triol átnyújtotta a munkácsi egyházközség kérelmét Alexij metropolitának. Kéri, hogy csatlakozhassanak az orosz görögkeleti egyház szentszínódusához.

Alexij metropolita válaszában

kijelentette, hogy a görögkeleti egyház szent színódusa előtt támogatni fogja az egyházközség kérelmét.

December 9-én a delegáció tagjai Szergej patriarcha szent-ségsi sirjánál gyászistentiszteletet mutattak be.

December 12-én résztvettek azon a szentmisén, amelyet Alexij metropolita az egyik moszkvai templomban celebrált.

A delegáció december 12-én saját kérésére meglátogatta Ul-

kin tanácsost, a szovjet orosz népbiztosi tanács mellett működő orosz görögkeleti egyház ügyeivel foglalkozó tanács vezető tagját

Folyik a vizsgálat a volt együttműködő bolgár miniszterek ellen

A TASS jelenti: A bolgár háborús bűnösök ügyeinek kivizsgálásával megbízott Bagrián testület befejezte a volt Bagriánoff-kormány minisztereinek kihallgatását és megkezdődött a volt, ugyancsak a németekkel együttműködő Bojiloff-kormány tagjainak kihallgatása.

A szófiai lapok a németbérenc kormányok ügyvitelére jellemző érdekességeket közölnek. Megállapította a vizsgálat, hogy a Bojiloff-kormány idejében, Beckerle a szófiai német nagykovert többször résztvett a bolgár minisztertanácsban és lényegében ő irányította a bolgár politikát. Dimitrie Vasileff minisztersége idején 4 áruházat, 5 fővárosi palotát foglalt le, sajátította ki a maga részére és körülbelül 4 millió levát lopott. A bolgár közvélemény halálos ítéletet követel.

Színház -: Művészet

Liliom

Molnár Ferenc rég nem látott, a magyar színpadokról a fasiszta szellem uralma idején leltott színjátéka, a „Liliom” került színre szerdán este a színházban. A darab finom, halk poézise és szociális tendenciája örökéletű s nem is tévesztheti el hatását. A lelkiismeretesen beállított előadásnak mégis sok nehézséggel kellett megküzdnie. A közönség zömét orosz sebesült katonák képezték, akik meghatóan hálásak mindenért, ami szórakoztatásukra irányul, de prózai színjáték mellett — a nyelv különbsége miatt — igazán nem tudnak szórakozni. A színészeknek felfokozott hangbéli teljesítményt kellett nyújtani, hogy a nézőtér lármáját tulkiabálják. Sajnos, a közönség magyar része sem kísérte olyan megértéssel az előadást, amely tőlük igazán elvárható lett volna. Az előadás ugyanis hősiességteljesítő volt a szereplők részéről. Különösen D. Nagy Erzsike Julikája, Bucszán Ilona zamatosa, eleven eselédfigurája és Herczeg Vilmos mint Ficsur érdemel kiemlést. A színház vezetőségének igaza van, ha a jelen viszonyok között nem erőlteti a prózai művek színrehozatalát. Inkább zenés vígjátékok, operettek előadását kell megkísérelni.

Színházi műsor

Városi Színház. Szombaton délután 4 órakor az óriássikerű Dzsesszrevü első és második rész együtt van műsoron.

Mozik műsora

Korzó Mozi. Hétfőtől bezárólag játszik Lukács Margit, Nagy István és Goll Bea ragyogó nagysikerű filmjét „Fekete hajnal”-t.

Széchenyi Mozi Leányalmok Romantikus szerelmi történet. Előadások mindennap d. u. 4 órakor

Rapjaink

Sándorfalván történt.

A szegedi katonai parancsnokság háromszázötven ember igényelt a községből közmunkára. A bujkáló, vagy éppen vörös jelvények mögé bujt nyilasok alattomos propagandával a közmunka megtagadására izgatták a lakosságot. A férfiak nagyrésze valóban el is rejtőzött a munka elől, a község utcáin csak asszonyokat lehetett látni. A helybeli kommunista párt-vezérség tagjai nem néztek tétlenül a nyilasok aljas munkáját. Elhatározták, hogy a párt minden tagja önként jelentkezik közmunkára és az elhatározáshoz csatlakozott a polgárőrség és a községi etőljáróság is. Pár napi élelemmel, szerszámokkal látták el magukat, készen állottak az indulásra.

A község asszonyai látták a munkára induló férfiak készülődését — és ők is cselekedtek. Előhívták rejtőző férjeiket. Két óra múlva nem háromszázötven, hanem hatszáz ember állt utrakészen és indult el önként Szegedre.

A sándorfalvi példa mozgósító erejének tanulsága jó fegyvernek bizonyult az alattomos nyilas izgatás ellen, azonban a sándorfalviaknak is keményebb eszközökkel és harcospéldával kell letörniök a bűvös nyilas ellenállást.

Szegedi hírek

— Koszorúmegváltás. Szeged Csongrádi dr. Pálly József elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén 00 P. adományozott.

— Házasság. Huzsvár Mária és Kiss József Máv. állomás felvigyázó 12-én házasságot kötöttek.

Az angol munkáspárt kormányzási programot adott

London, december 15. A munkáspárt ülésének negyedik napján a határozat született meg. Eszerint a párt programjába veszi az összes nagybirtokok kisajátítását, a nagyipari, vasuti, villany és bányai üzemek államosítását, a nemzeti bank és a nagybankok, valamint az angol külkereskedelmi állami ellenőrzését.

Londoni vélemény szerint a munkáspárt nagygyűlésének jelentősége fokozódik azáltal, hogy a háború végéig a munkáspárt már nem fog ülésezni és így a most folyó nagygyűlésük választási gyűlésnek is tekinthető. A most elhatározott program kormányzási program már. A párt a határozatok szerint ugyanis érettnék érzi magát arra, hogy átvegye a kormányhatalmat és erre bizonyosan számít is. Sok felszóaló emelte ki, hogy a munkáspárt jobb vezetőket tudna adni a birodalomnak, mint a konzervatív párt.

Jegyzett már Szeged városi búzakölcsönt?